

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K — na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira, Naročnina na redno izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60 Val dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovani pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglaš in reklamacije je pošiljati na upravo lista UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konarcej lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konarceja lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilniški račun št. 841-652. TELEFON šte. 1167.

BRZOJAVNE VESTI.

Pasivna rezistenca pravnih praktikanov v Pragi.

PRAGA 8. Pravni praktikanzi praškega sodišča so v smislu storjenega sklepa izjavili svojim predstojnikom, da store le to, kar predpisuje zakon. Branijo se zaslišavati obdolženice in priče ter izdajati pozive. Da se prepreči oviranje delovanja preiskovalnih sodnikov, je civilno deželno sodišče pridelilo kazenskemu sodišču šest praktikantov in dva avskultanta. Predsedstvo kazenskega sodišča je uporne uradnike z ozirom na njihovo nezakonito početje opozorilo, na neko naredbo pravosodnega ministerstva iz leta 1897. Odposlanstvu pravnih praktikanov, ki se je predstavilo predsedniku kazenskega sodišča dvornemu svetniku Wokauu, se je obljubilo, da se njih želje predložijo na merodajno mesto. Akojski odbor upornih uradnikov je izjavil, da je prejel vest, da so se tudi pravni praktikanzi pri okrožnih sodiščih na deželi izjavili solidarnosti s svojimi praškimi kolegi.

Imenovanja v armadi.

DUNAJ 8. Armadni naredbeni list je objavil: PZM Adolf pl. Chavanne, poveljnik 13. voja in zapovedajoči general v Zagrebu je iz zdravstvenih razlogov odstopil, poveljstvo 13. voja je poverjeno FML Rajmundu Gerba, poveljniku hrvatsko-slavonskega 7. bramborskega okraja; FML Anton pl. Windsor, poveljnik 5. divizije pehotnih čet v Olomucu je imenovan poveljnikom 15. voja in načelnikom deželne vlade za Bosno in Hercegovino.

Obligatorično pokojninsko zavarovanje privatnih uradnikov.

DUNAJ 8. Zakonom od 16. decembra 1906, ki stopi v veljavo s 1. januarjem 1909, se kakor znano uvede obligatorično pokojninsko zavarovanje privatnih uradnikov. Izvršitev tega prisilnega zavarovanja izročila zakon v prvi vrsti pokojninskemu zavodu, ki se ima ustanoviti. Da se pa omogoči nadaljno obstojanje privatnih zavarovalnic in da se varujejo pravice, ki so jih uslužbenici pri istih že zadobili, predvidja zakon, da se je možno zavarovati tudi pri privatnih zavarovalnicah, ako odgovarjajo iste zakonitim zahtevam in posebnim pogojem. Kakor znano, se vrše priprave za izvedbo tega zakona. Čeravno je še leto in pol časa, dokler stopi zakon v veljavo, vendar silijo gotovi krogi uslužbenec, vzlasti oni velikega posestva, naj se sedaj ustanovi nove pokojninske zavode oziroma naj se zavarovalne pogodbe sklene pri privatnih zavarovalnih društvih. Z ozirom na te pojave je treba opozoriti na to, da ni bil namen zakonodajalca, da bi se prisilno zavarovanje v znatnejem obsegu izročilo privatnemu obratu, to tem manj, ker bi se stem škodovalo zavarovalno-tehniški podlagi pokojninskega zavoda, ki je popolnoma navezan na lastna sredstva. Ako je sploh na eni strani pričakovati velike strogosti pri priznanju nadomestnih zavodov, se na drugi strani pred izdajanjem izvršilnih predpisov ne pozna pogojev za priznanje nadomestnih zavodov, tako da se bodo morali ti privatni zavodi prenoviti, ako se jim pozneje sploh prizna nadomestna kakovost. Vsled tega je v interesu interesentov, da se ne prenegljuje ter počakajo izdaje izvršilnih predpisov.

Komisija ameriškega kongresa za proučevanje prometa izseljencev.

BUDIMPEŠTA 8. Semkaj je pod vodstvom Williama Dillinghansa dospela komisija ameriškega kongresa za proučevanje prometa izseljencev. Istočasno je dospel semkaj poslanik Združenih držav sir Francis, da predstavi člene komisije vladi. Amerikanski gostje so obiskali ministre Andrassy-ja, Košuta, Josipovića in Apponyi-ja, ki jih je povabil na

obed. Jutri pričnejo svoje delo. Minister za notranje stvari je odredil tri uradnike, ki bodo komisijo obveščali.

Nagodbena pogajanja.

BUDIMPEŠTA 8. „Ogr. biro“ poroča z Dunaja: Danes ob 9. uri predpoludne je bilo pri ministerskem predsedniku dr. Wekerle posvetovanje, katerega sta se udeležila ministra Košut in Daranyi ter državni tajniki Szterenyi in Mezöffy. Po posvetovanju so se ministri in strokovni poročevalci podali v palačo avstrijskega ministerskega predsedstva, kjer so se ob 11. uri predpoludne nadaljevala nagodbena pogajanja.

DUNAJ 8. Na posvetovanjih, ki so se danes vršila v palači avstrijskega ministerskega predsedstva, so bili od avstrijske strani navzoči ministerski predsednik, ministri za poljedelstvo, finance, trgovino in železnice ter sekcijski načelnik Sieghart, od ogrske strani dr. Wekerle, ministri za trgovino in poljedelstvo in državni tajnik Szterenyi. Strokovnih poročevalcev ni bilo. Vsporedno s temi pogajanja so se v finančnem ministerstvu vršila posvetovanja z ogrskim državnim tajnikom Popovicem in avstrijskimi strokovnimi poročevalci. Posvetovanja se bodo nadaljevala popoldne ob 4. uri.

G. in k. vojna mornarica.

DUNAJ 8. Vojna ladija „Cesarica Elizabeth“ je včeraj dospela v Milo. Na krovu vse zdravo.

Morilec Petrov prosi za pomiloščenje.

SOFIJA 8. Danes odpotuje generalni auditor Agura na Ogrsko, da predloži bolgarskemu knezu prošnje obsojenih v kazenski pravdi morilca Petrova. Morilec Petrov prosi za pomiloščenje, drugi pa za revizijo pravde. Splošno se sodi, da se prošnjam ne ugodijo.

Štrajk pometalcev.

LVOV 8. Tukajšnji pometalci, tlakarji in drugi mestni delavci so pričeli danes štrajkati, ker jim nečije povišati plače.

Iz Maroka.

TANGER 8. (Ag. Havas) Vest o zaletu kaida Makleana, ki je dospela v Fez dne 4. t. m., je napravila tamkaj velik utis. Magzen je obljubil, da stori vse možno, in je prosil, naj se ne priredi nikakih vojaških demonstracij na morju, ker bi to utegnulo poslabšati položaj Makleana. Magzen je prosil pri francoskemu diplomatskem zastopniku za pomoč Francije. Diplomatski zastopnik je že z angleškim poslanstvom storil shodne korake ter pozval šerifa v Uezanu, naj se pogaja z rodno, pri katerem se nahaja Raisuli. Raisuli je v strahu za njegove interese pobegnil drugam, kar utegne pogajanja le otežiti.

Jezikoslovec Bugge.

KRISTIANIA 8. Danes dopoldne je tukaj umrl jezikoslovec profesor Bugge.

Knez Bülow.

NORDERNEY 8. Dospel je semkaj državni kancelar knez Bülow s soprogo.

Podmorski brzojav pretrgan.

KODANJ 8. Največa škandinavska brzojavna družba poroča, da je podmorski brzojav med otoki Shetland in Farorn pretrgan. Kabelski parnik „Orsted“ odpluje brzkone v torek iz Kodanja na Shettlaneske otoke.

Cesar Viljem obišče angleško eskadro.

BEROLIN 8. „Magd. Zeitung“ poroča, da obišče cesar Viljem za časa svojega križarjenja po Severnem morju kakor angleški častni admiral angleško eskadro križarjev, ki bo od 8. do 18. julija usidrana pred Bergenom oziroma Trondjemom. V tem času se bo nahajala v norveških vodah tudi močna nemška eskadra.

Guverner v Anhui umorjen.

HANKAU 8. Včeraj je bil v Hankingu umorjen guverner v Anhui Nazanhvai. Bil je ustreljen od policijskega ravnatelja in od dijakov v trenutku, ko je hotel vstopiti v neko šolo. Trije strelhi so bili smrtni. Policijskega ravnatelja so vjeli ter ga na licu mesta obglavili.

HRVATSKA.

Shod izvrševalnega odbora hrvatsko-srbske koalicije.

ZAGREB 8. (Ogr. biro) Na včerajšnjem shodu izvrševalnega odbora hrvatsko-srbske koalicije, katerega so se udeležili tudi bivši sekcijski načelnik Nikolić in dalmatinska državna poslanca Ivanišević in Bjeladinović, je bilo določeno besedilo izjave, ki jo brzkone Nikolić prečita v gospodski zbornici. Z dalmatinskima poslancema se je razpravljalo o nekaterih političnih vprašanjih. Sklenilo se je tudi, da se vsi dalmatinski državni poslanci v kratkem sestanejo v Zagrebu s hrvatskimi poslanci.

ZAGREB 8. Z ozirom na izvajanja ogrskega ministerskega predsednika dr. Wekerle glede Bosne in Hercegovine je shod sklenil delati na popolno sporazumljenje med Hrvati in Srbi glede te dežele. V državnem zboru na Dunaju bodo hrvatski in srbski poslanci stali poseben predlog, tičeč se Bosne in Hercegovine, v katerem se bo izrečno povdarjalo, da se je glede teh dveh dežel dosseglo popolno sporazumljenje med Hrvati in Srbi.

Dr. Vrbanić pred svojimi volilci.

VARAŽDIN 8. Včeraj je posl. Vrbanić poročal svojim volilcem. Shod mu je izrekel zaupnico. Veliki župan Kiepač je izjavil, da se je odpovedal velikemu županstvu, ker ne odobrava politike novega bana. — Po shodu je prišlo na kolodvoru v Čakovcu med Hrvati in Madjari do spopadov.

Demonstracije v Čakovcu.

ČAKOVAC 8. (Ogr. biro) Včeraj je večer družba spremila iz Varaždina semkaj polanca dr. Vrbanića. Na kolodvoru je prišlo do velikih demonstracij. Malo je manjkalo, da se niso spopadli Hrvati in Madjari. Posredovali so orožniki ter odvedli v kotarsko sodišče 18 oseb, med temi šest dam, kjer so jih po kratkem zaslišanju izpustili. Proti demonstrantom se uvede postopanje radi izgredov in istočasno radi čuvarstva proti vladi.

Seje sabora odgodjene.

ZAGREB 8. Današnji uradni list je priobčil cesarsko ročno pismo, da so seje sabora do nadaljne odredbe odgodjene.

FRANCOZKA.

Mednarodni kongres vinogradnikov.

AUGERS 8. Danes prepoludne je bil ob udeležbi množestvilnih delegatov izlasti iz Nemčije, Rusije, Belgije, Srbije in Turčije odprt mednarodni kongres vinogradnikov. Kongres je poslal vinogradnikom južne Francije brzojavko, v kateri jim izraža svoje simpatije.

Sever proti jugu.

PARIZ 8. V Lille se je vršil shod pivarnarjev, žganjarjev in gostilničarjev, na katerem so najodločneje protestirali proti zahtevam juga.

Na shodu je bilo mnogo zastopnikov parlamenta južne Francoske.

Požar na vojni ladiji.

TOULON 8. Na vojni ladiji „Woche“ je ponoči izbruhnil ogenj, ki so ga pa kmalo pogasili. Vzrok, kako je ogenj nastal ni znan. Vinogradniki proti zakonu o ponarejanju vina.

PARIZ 8. V Cholon sur Saone so imeli zastopniki vinogradnikov Bourgogne shod, na

katerem so izjavili, da je zakon glede ponarejanja vina, ki ga je sklenila zbornica, povsem nezadosten.

ZDRUŽENE DRŽAVE.

Ameriška vojna flota v Tišem Oceanu.

OYSTERBAY 8. Predsednik Roosevelt je po admiralu Brownsonu izjavil, da odpluje ameriška flota na zimo le radi tega v Tihi Ocean, da poskusi svojo hitrost in da pokaže, da je v stanu siliti istočasno primorsko obalo Atlantskega in Tihega Oceana. Ta vožnja se pa ne izvrši radi tega, ker se je bati kake vojne nevarnosti. Namen predsednika Roosevelta naj se tolmači v smislu, da se ima floto uporabljati za varstvo mednarodnega miru.

Stalna postaja za premog na meksi-kanski obali.

WASHINGTON 8. Namestnik državnega tajnika taji, da namerava vlada kupiti od Meksiko kako pomorsko postajo, ter izjavlja, da je tozadevna vest le v toliko resna, da prevzame stalna premogovna postaja Združenih držav v Magdalenem zalivu zalaganje premoga za vsakoletne vaje ameriških vojnih ladij.

Mnenje na japonskem radi koncentracije ameriške eskadre v Tišem Oceanu.

TOKIO 8. Vest, da nameravajo Združene države poslati v Tihi Ocean 18 bojnih ladij, se tukaj različno tolmači. Najuglednejši listi molče o tem. Prevladuje mnenje, da bi Združene države sedaj pač ne vzbujale občutljivost Japoncev. Znano je, da je pred nekaj meseci Japonska opustila misel odposlati eskadro v San Francisko, ko je bila ista že pripravljena na odhod, in sicer z ozirom na položaj.

RUSIJA.

RIGA 8. Generalni guverner je razveljavil s rtne obsodbe, izrečene nedavno nad 8 kmeti. Petim se spremenil smrtno kazen v 20 letno prisilno delo, drugim trem pa v dosmrtno prisilno delo.

Naš boj za slovenske šole.

(Z Goriškega.)

Že zopet pošiljamo peticije za slovenske šole; zopet se predlagajo na vsakovrstnih shodih resolucije na vlado, da naj nam ustanovi raznih potrebnih šol s slovenskim učnim jezikom. Zakaj je bil ves dosedanji naš boj, vse prošnje in resolucije zastoj? Zakaj nismo dosegli slovenskih šol? Tako se povprašuje skoro sleherni zaveden Slovenec. Naše mnenje v tem pogledu je, da naš boj ne smatra vlada dovolj resnim.

Glavno besedo imata vlada in parlament na ustanovljanju in preurejanju šolstva, posebno srednjega in višjega. Vsaki narod ima svoje poslance in od njih je odvisno, kakšno šolstvo imamo. Glavno krivdo je imela vlada takrat, ko so se ustanovljale srednje šole po slovenskih deželah. Slovenski narod je takrat spal spanje narodno-nezavednega. Da pa se niso pozneje, po letu 1848, srednje šole na Slovenskem preustrojile iz nemških v slovenske, imajo glavno krivdo, poleg vlade z germanizatoričnimi nameni, naši poslanci. Ako bodo sedanji naši državni poslanci tako postopali, kakor so postopali slovenski državni poslanci v prejšnjih dobah, bodo tudi sedanja akcija, sedanji boj za srednje šole in slovensko univerzo ravno tako ničev, kakor je bil v prejšnjih letih.

Ako vidi vlada, da so naši poslanci mlačni, da jim je skoro enako, ako dosežejo slovenske šole, ali ako jih ne, potem se go-

Častnik je čital papir, pogledal Harvija z radovednostjo in presenečenjem, se obrnil k svojim ljudem in zarežal nanje:

„Kaj ustavljate moža? Pustite ga v miru mimo. A kdo je to? Vašega imena ni v tem potnem listu.“

„Ne, gospod!“ je rekel hajduk in ponižno vzela klobuk z glave. „Jaz sem vbog preslepljenec, ki sem služil preje pri puntarjih; a hvala Bogu! izprevidel sem pravočasno svojo zmoto in zdaj sem prišel, da vse zopet popravim, voljan služiti maziljencu Gospodovemu.“

„Prisegel bi, da ste kakšen hajduk ali pa kakšen dezertar, ki bi zdaj rad postal kravar!“ je vzkliknil častnik. „Pri zadnji praski, ki sem jo imel s temi ptici, sem bil komaj v stanu razločevati svoje lastne ljudi od sovražnikov. Nismo bogve kako preskrbljeni s suknjami, in kar se tiče visaze, izpreminjajo ti vrati tolikokrat barvo, da človek po njih obrazu kar ne more soditi... Pa hodita naprej, to se pravi, v naši družbi.“

(Pride še.)

PODLISTEK.

VOHUN

107

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

Trajalo je precāj časa, predno je od ladje odrinil čoln s častnikom in šestimi mornarji. Na srečo je bil častnik Henrikov znanec, in sprejel je stotnika z veliko ljubeznivostjo, potem ko mu je le-ta nakratko pojasnil stvar.

Predno pa se je Henrik poslovil od krošnjarja, mu je stisnil v roko možnjo, ki je bila vočigled časom precēj težka... Krošnjar je vzel in jo v trenutku, ko je hajduk drugam obračal svoje poglede, spravljal v skrit žep, ki je bil videti posebno pripraven za hranjenje takih zakladov.

Čoln je odrinil od brega, Breza pa se je okrenil in se globoko oddahnil, kakor osvobojen težkega bremena, in stopal z velikimi koraki v strmi breg. Hajduk mu je

sledil in tako sta hodila nekaj časa vstric v trdovratnem molčanju in se le od časa do časa pogledavala skrivaj, nezaupno, s sumom v srcu.

Težki tovorni vozovi so se pomikali po cesti ob reki, spremljevani od močnih krdel jezdecev — čuvajev živil.

Krošnjar, ki je imel svoje misli, je gledal, da se ni srečal s kako patroljo. Potem pa ko je bil premeril precejšen kos pota tik ob reki, pri čemer ni odprl ust in, držeč mušketo trdno v roki, ni pozabil skrbno paziti na tovariša, je krenil naenkrat na cesto, ki je vodila h Harleumu.

Ravno ko je stopil na cesto, pa je pridiral trop jezdecev in sicer tako hitro, da se ni utegnul umakniti več. No, pa ko jih je natančneje pogledal, je bil celó zadovoljen s tem srečanjem: morda mu ravno dajo priliko, da se iznebi svojega neprijetnega druga.

Bilo jih je kakih osemnajst do dvajset jezdecev, enako opravljenih kakor dragonci, dasi ni kazal ne njih nastop ne njih zunanost veliko discipline.

tovo ne bo ozirala na želje in zahteve slovenskega naroda.

Srednje šole in univerze vzdržuje država, kateri dovoljuje državni zbor v to potrebna sredstva. Dokler bodo tudi slovenski poslanci glasovali za državni proračun, v katerem se dovoljujejo sredstva za vzdrževanje nemških srednjih in viših šol tudi za Slovence, do tedaj ne bo smatrala vlada boja za slovenske šole — resnim, ampak samo kakor pesek v oči slovenskemu narodu, kakor boj za manj vredno zahtevo, brez katere zamorejo Slovenci živeti, kakor so živeli doslej.

V dokaz navajamo samo en slučaj, da pokažemo, koliko je treba vladi upoštevati zahtevo Slovencev po slovenskih šolah. Ni minilo še par let, odkar so romale peticije in resolucije iz slovenskih dežel na Dunaj za slovenske šole in sicer na parlament in ministerstvo prav tako, kakor se dogaja sedaj. Kakšen je bil vseh? Vse je romalo v koš, ker se na Dunaju živ krst ni zmenil za vrvenje v domovini. Poslanci se niso brigali za nešteto peticij — vlada jih ni upoštevala, ker je videla, da poslanci slovenski so zadovoljni z dosedanjimi — nemškimi šolami. Slovenski poslanci so glasovali za proračun — za nemške šole na Slovenskem. Ob nobeni priliki niso rekli vladi: ako nam ne daš slovenskih šol, ne moremo glasovati za proračun! Pač enkrat se je resno bil boj za slovensko univerzo, a še takrat v needinosti slovenskih poslancev. Da vlada ne upošteva tistih poslancev, je pač naravno. Dokler ne bodo vsi slovenski poslanci drugače postopali, resno, dotlej nimamo pričakovati uspeha. Tudi zdaj se kaže, da poslancem (vsaj nekaterim) ni resne volje, ampak da bodo s sumničanjem in zavistjo med seboj podirali zapričeto akcijo.

Take poslance bi trebalo nagnati z bičem!

Seveda, na volitvah niso volilci ničesar zahtevali od kandidatov. Boj se je bil le za stranke in poslanci so strankarji, ki vidijo pred seboj le strankarske koristi, a ne potrebuje skupnega slovenskega naroda. Ako se ne povzdignejo naši poslanci na Dunaju na višje stališče, na stališče skupnosti slovenskega naroda, bo tudi sedanje vrvenje za slovenske šole le luknja v vodo, o kateri kmalu ne bo sledi. Ako ne dosežemo slovenskih šol, krivi bodo v veliki meri slovenski poslanci. Kakoršni poslanci — take šole! Po uspehih bomo sodili naše poslance. — k.

Dogodki na Hrvatskem.

Povratak hrvatskih delegatov v Zagreb.

Vsi listi, tudi veliki nemški, ki so doslej le bagatelizirali Hrvate, prinašajo dolge članke o sporu med Madžari in Hrvati. Posebno pa o vsprejemu delegatov v Zagrebu. To pomenja veliko moralno zmago Hrvatov, ki donese našim bratom gotovo tudi realnega velikega dobička. Nikakega dvoma ni več, da se v mnenju širkega sveta pripravlja velik preobrat in da se bliža koncu tista zlata doba za Madjare, ko so toli uspešno sleparili evropsko javnost, ko so doma kruto zatirali vse Nemačjare, a so se vendar pred svetom bahatili s svojim liberalizmom in vitezstvom. V svoji zaslepljenosti in v pijanosti šovinizma so si Madjari sami strgali krinko, da svet gleda madjarsko lice, kakoršnje je v resnici: odurno, neevropsko — azijsko! Svet ve sedaj, da to ni nikak civilizativni element, marveč pleme, ki se ne da pridobiti za resnično evropsko civilizacijo.

Da so bili govori delegatov na vsprejemu povodom njihovih povratka v Zagreb samosvestni in njihovi, to je značilno. A značilno in za ves nadaljni boj velikega pomena je, da so množice skoro v diliriji aklamirale vse govore. Na spomenik Jelencu so obesili napis: Ban, vzbudi se, Hrvatska te kliče! Tu je imel delegat Tuškan znamenit govor, v katerem je izvajal: Hrvatski narod je, kakor ban Jelenc, potegnil meč. Če tudi danes ne blišče na solncu meči naših pradedov, pa so vendar meči našega srca, naših čustev za hrvatski narod. Za njega smo šli v boj in se bomo še nadalje borili za najvišje dobro naroda: za njega jezik in narodnost! Niso nas premagali, ampak le osleparili. S to dozdevno zmago so si Madjari sami izkopali grob. Narod je nepremagljiv, narodu ne morejo Madjari storiti take krivice, kakoršne so storiili njega zastopnikom. Če bo narod tudi nadalje na naši strani, potem zmaga ne more več daleč.

Sodelovanje hrvatskih poslancev v državnem zboru na Dunaju.

O pripravah za nadaljni boj Hrvatov proti Madjarom prihaja iz Zagreba vest, ki more postati naravnost nedogledne važnosti ne le za sedanji spor med Hrvati in Madjari radi železniške pragmatike, ampak za ves bodoči razvoj stvari v monarhiji. Čitatelji vedo že, da so bili na vsprejemu delegatov v Zagrebu zastopani tudi hrvatski poslanci v parlamentu na Dunaju. Sedaj pa prihaja iz Zagreba vest, da je imela hrvatsko-srbska koalicijska dalmatinska državna poslanca Ivanišević (Hrvat) in Bjeladinović (Srb). Sklenili so, da bo jugoslovanska zveza zahtevala, naj se odpravi debata na odgovor, ki ga poda ministerki predsednik Beck na interpelacijo Perića in drugov.

Doseglo se je sporazumljenje glede bosanskega vprašanja. Energično so protestirali proti poskusom min. predsednika Wekerle-a, da bi tudi ob tem vprašanju izval nasprotstva med Srbi in Hrvati in določili so formulo, ki dovoljuje popolno sporazumljenje med Srbi in Hrvati. Posl. Ivanišević in Bjeladinović bosta poročala jugoslovanski zvezi, ki spravi bosansko vprašanje tudi v avstrijsko zbornico poslancev. V nekoliko dneh pridejo v Zagreb vsi srbski in hrvatski poslanci v avstrijskem parlamentu, da se posvetujejo skupno s hrvatskimi poslanci o vprašanju velike važnosti. Na predčerašnji konferenci v Zagrebu so določili besedilo izjave, ki jo poda bivši podban Nikolić v magnatski zbornici v Pešti.

Že v današnji seji zbornice poslancev na Dunaju uloži bržkone „Jugoslovanska zveza“ interpelacijo radi govora ogrskega ministerskega predsednika o bosanskem vprašanju.

Od druge strani doznajemo, da se v današnji seji zbornice prečita interpelacija, ki so jo uložili v petek krščanski socialci o istem vprašanju. Ta interpelacija je ljbaje zelo ostra. Interpelacija povdarja, kako je ministerski predsednik Wekerle trdil, da okupacija Bosne in Hercegovine ni bila nič drugega, nego zopetna aneksija teh dežel h kroni ogrski. Ta trditev pa da je v strogem nasprotju s členom V. berlinskega dogovora. Ne grof Andrassy, ne Koloman Tisza, ki je bil leta 1879 ogrski ministerski predsednik, nista stavila take zahteve. Interpelacija naglašja, da sta Bosna in Hercegovina le za kratek čas pripadala ogrski kroni. Ako bi se torej vsprejelo načelo Wekerle-a, potem bi imela Ogrska pravico tudi do Češke, Moravske, Šlezije in celo do Dunaja samega, katere dežele se ji bil tudi prisvojil M. Korvin. Avstrija nosi pretežni del stroškov za okupacijo, vendar pa se Bosna opraviča po volji Madjarov. Interpelacija vprašuje ministerskega predsednika Becka, kaj da misli ozirom na izjavo ogrskega ministerskega predsednika?!

Kakor se vidi, se jezikovni spor, ki so ga izvali Madjari v svoji narodni nenasitnosti, razširja v težak državno-praven spor, ki bo poganjal valove ne le v Budimpešti in Zagrebu, ampak tudi na Dunaju. Na kaj takega Madjari pač niso mislili in bržkone jim je danes žal, da so klicali vraga — madjarizacije na Hrvatskem.

Starčevićanska akademična omladina v sprevodu.

Posebno pozornost je vzbujalo, da je v soboto v slovesnem sprevodu sodelovala tudi Starčevićanska akademična omladina. Dva starčevićanska dijaka sta nosila tudi zastave. Košutova jeza.

Kakor poroča „Obzor“ je trgovski minister Košut tako razsrjen na Hrvate, da namerava železniško prometno upravo premestiti iz Zagreba na Reko.

Stroški hrvatske obstrukcije.

Stenografiranje hrvatskih govorov v ogrski poslanski zbornici, njihov pomnoževanje in prevajanje v madjarski jezik je stalo 10.000 kron. V to svoto pa niso všteti tiskarski stroški.

Iz novega hrvatskega bana se norčujejo.

Pred par dnevi je prejel ban pismo, pisano s pisalnim strojem, sledeče vsebine: Včerašnja konstituenta te je obsodila na smrt! Izvršiti se zamoreš izogniti, ako vsaj tekom 8 dni odložiš bansko čast. Hrvatska sekcija mednarodne anarhistične zveze.

Državni zbor.

V rešitev jezikovnega vprašanja v zbornici.

Z Dunaja poročajo, da predloži vlada v zbornici v rešitev jezikovnega vprašanja naslednji predlogi: 1) Češke interpelacije in predlogi se protokolarajo, pridene pa se jim nemški prevod; 2) nemški govori se priobčujejo v državnozborni korespondenci, zapisniki pa se predložijo nemški prevod.

Drobne politične vesti.

Naseljevanje Madjarov na Hrvatskem. Peštanska parcelarna banka ponuja za posestvo Lučinci obč. Viličelo (okraj Požega) 620.000 K. Lastniki tega posestva so štirje Nemci. Banka bi potem naselila na posestvo Madjare iz Bačke.

Dnevne vesti.

Osebnosti. Računski svetnik pri c. kr. namestništvu v Trstu Ivan Folič je bil imenovan višim računskim svetnikom.

Iredentarske demonstracije v Vidmu. Poročajo nam, da so bile v nedeljo v Vidmu velike iredentarske demonstracije povodom prihoda tržaških kolezarjev Gioventu triestina. Po ulicah so trosili listke za združenje Trsta in Trentina se sestro Italijo. Na kastelu da so najprej razobesili črno-rumeno zastavo, polito s petrolejem. Na to so zastavo žgali ob velikanskem vrišču, žvižganju in aplavzu. Ko je črno-rumena zastava zgorela, so ob neopisnem aklamiranju razobesili italijansko zastavo v imenu Trsta in Trentina.

Italijanski častnik ogleduh. Pišejo nam: Nekega italijanskega ogleduha so aretirali pred nekoliko dnevi tu v Trstu. Aretirala sta ga pol. uradnik Kreiner in finančne straže komisar Sataneč. Ogleduh je baje italijanski častnik. Našli so pri njem

mного dokumentov in narisov. Sledila sta mu iz Zadra do Trsta dva avstrijska mornariška častnika v civilu.

O tem dogodku nismo nič čitali v listih. „Piccolo“, ki sicer vedno poroča o avstrijskih ogleduhih, prijatih v Italijo, je molčal zelo previdno. Kaj se je dalje z ogleduhom zgodilo, nam ni znano.

Slovenska ljud. šola družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu je zaključila šol. leto 1906/7. na dan sv. Cirila in Metodija. Šolske maše, ki se je vršila ob 7. uri zjutraj, udeležilo se je poleg mladine polno našega narodnega občinstva. Med mašo je pel zbor „Bratovščine sv. C. in M.“ pod vodstvom pevovodje g. Laha krasno Volaričovo mašo. Omenimo naj na tem mestu, da so naši vrli pevci nastopili polnoštevilno, in da je mnogo njih pustilo rajše jutranji zaslužek, nego pa da bi opustili počaščenje praznika slovenskih blagovestnikov. Požrtvovalnim pevcem bodi torej na tem mestu izrečena iskrena hvala za trud, požrtvovalnost in krasno petje.

Valed velikih stroškov, katere povzroča izdaja letnega poročila, so se ista letos opustila.

Zato podajamo na tem mestu kratko poročilo o našem edinem sloven. šolskem zavodu v Trstu.

A) Deška šola.

Statistični izkaz o obiskovanju šolskih otrok:

	Vpisanih	izstopilih	koncem leta ostalih dečkov.
I. raz.	101	11	90
II. „	91	8	83
III. „	88	4	84
IV. „	63	8	55
V. „	52	10	42
Skupaj	395	41	354

Omenimo naj tudi, da se je prvi teden radi pomanjkanja prostora zavrnilo nad 30 otrok, ki so hoteli ustopiti v I. razred, a okrog 40 otrok se pa med šol. letom ni vsprejelo v druge razrede.

Na deškem oddelku je poučevalo 5 učnih močij in 2 kateheta.

B. Dekliška šola.

	Vpisanih	izstopilih	koncem leta ostalih deklic:
I. raz.	106	11	95
II. „	92	3	89
III. „	94	8	86
VI. „	60	6	54
V. „	64	7	57
Skupaj	416	35	381

Tudi na dekliški šoli se ni moglo vsprejeti radi pomanjkanja prostora vseh učenk, ki so hotele ustopiti v to šolo. Teh je bilo okoli 50.

Na dekliškem oddelku so poučevale poleg š. s. voditeljice še 4 sestre in 2 posvet. učiteljice.

Po enem letu! Iz Rocola nam pišejo: Res čudno in naravnost neverjetno, kako avstrijska državna uprava nas Slovence prezira, kako se ne meni ne za naše prošnje, ne za naše tožbe, ne za naše proteste. Prav tako se zdi, kakor da se je naša državna uprava zaprisegla da nam bo oprekala vsako mrvo pravice. Niti ne odgovarja na naše prošnje in zahteve. Dne 15. t. m. mine lete, odkar smo bili priredili protesten shod radi preziranja našega jezika na postajah nove železnice: Trst, Rocol, Vrdela. Ali še danes, po enem letu, niti odgovora ni na naše impozantne manifestacije za pravico našega jezika na naši zemlji. Na rečenih postajah so še vedno samo nemški in laški napisi. Posebno vnebovpijčje je to glede postaj Rocol in Vrdela. Ali še ne vedo ti visoki gospodje, da je tržaška okolica po ogromni večini slovenska?! Ali se jim nič ne zdi, kako je nam okoličanom pri srcu, kadar stopamo za železniške postaje na svojih tleh, a gledamo na napise samo v tujih nam jezikih?! Ali se vam zdi, gospoda oblastneži, da je to pravično, da je tuji nemščini na naših tleh odmerjen prostor, dočim ni za jezik domačega prostora sploh nikaškega mesta?! Ali ni to skrajno drzno žaljenje naše narodnosti.

Po enem letu vprašamo: kaj je z našimi protesti, ali še ne dobimo odgovora na zahteve, toli odločno izražene na lanskem shodu od množice zbranega naroda?! — Po enem letu bi morala železniška uprava pokazati vsaj toliko obzirnosti do slovenskega prebivalstva, da bi dala kakov odgovor! Kaj pravite, gospod dr. Derschatta?! Vemo sicer dobro, da ste vi Nemec, ali tudi nemško mišljenje ne odvzuje avstrijskega ministra od dolžnosti, da je pravičen nasproti vsem! — Vsakemu, kar mu gre! In to vsaj do tlej, dokler moramo vsi plačevati davke in dajati vojski svojo srčno kri!

Otvoritev obratnega ogibalšča Beljaške toplice za promet brzovoznin.

Do sedaj samo za osebni in prtjažni promet urejeno obratno ogibalšče Beljaške toplice proge Amstetten-Pontafel se odprlo dne 1. julija 1907 tudi za omejen promet brzovoznin v tej meri, da se zamore tamkaj brzovozno blago v posamični teži najvišje do 200 kg sprejemati in odajati.

Hrvatsko-slovansko gozdarsko društvo priredi svojo 31. glavno skupščino v Zagrebu dne 14. t. m. Po skupščini se priredi znanstveno potovanje preko Ljubljane, Jesenic, Bleda, Gorice v Trst. Med potjo si ogledajo izletniki različne kraje, po Krasu pa nove pogodbovalne nasade. Natančnejši program objavimo v najkrajšem času.

Izlet v Solkan na slavo tamošnje čitalnice.

V nedeljo je priredila vrta „Čitalnica“ pri sv. Jakobu celodnevni izlet v prijazni Solkan. Bil je krasen poletni dan. Solnce se je smejalo, čeravno je dan prej Jupiter polival zemljo. Že pred 6. uro zjutraj smo se začeli zbirati mi Tržačani, ki smo se pridružili Čitalnici, pred rocolskim kolodvorom. Na lieu mladih čitalničarjev smo čitali samo veselje, samo radost. Kmalu je prisopihal vlak in vsi smo odrinili veselim sreem od Rocola. Prispeli smo na Vrdelo. Tu smo se divili divnemu razgledu po svetoivanski dolini. A ko je vlak dospel više, pod Konkodelom, se nam je odprla lepa panorama na Greto in lepo barkovljansko obrežje. Skoro smo bili na openski postaji. Zopet se nam je nudil lep razgled po openski planoti in pa zrak, da ga človek se slastjo diha va-se. Bilo nam je, kakor da smo prerajeni. Povsod, kamor človek gleda, smo videli lepa polja in lepe gozdove, na gorah pa se je slišalo veselo pevanje pastirjev. Človek ne more besedami izraziti vse one lepote, ki se mu nudi, ko se vozi po novi železnici. Moj veselim pogovori in občudovanjem narave božje, je vlak pridrdral v vipavsko dolino in kmalu smo bili v Gorici. Tu so nas čakali tolminski izletniki z zastavo in skupaj z njimi smo korakali v Solkan. Že od daleč so naznanjali streli iz topičev, da se ima v Solkanu vršiti velika narodna slavnost. Ves Solkan je bil v narodnih zastavah, a na sredi ceste so bili prirejani veliki slavaloki, odlični s zelenjem in narodnimi balončki. Solkan je slavil 40-letnico obstanka svoje narodne čitalnice. Bilo je pravo narodno slavlje; povsod si slišal samo slovensko govorico. Dekleta tamošnje Čitalnice so bile vse v narodnih nošah. Ko smo prišli k slavaloku v sredi vasi, nas je vsprejela Čitalnica s svojim predsednikom na čelu in mnogoštevilna množica. Predsednik nas je pozdravil s prisrčnimi besedami. Odgovarjali so zastopniki posamičnih društev. Posebno je predsednik in pevovodja „Čitalnice“ pri sv. Jakobu gosp. Ernest Perhave pozdravil narodne Solkanke ter v vznešenih besedah omenjal politični boj, ki ga moramo biti mi tržaški Slovenci dan na dan. Prosil je Solkanke moralne pomoči, ker zmaga tržaškega Slovenstva bo pomenjala zmago vsega Slovenstva. Urnebesni živio-klici so spremljali te besede. Godba je zasvirala „Naprej zastava slave“ in korakali smo ob milih zvokih godbe na veselilni prostor. Ko smo se malo okrepčali, smo se razšli po vasi, nekateri pa smo šli gledat solkanski most. Kmalu so prišli tudi pevci Čitalnice k solkanskemu mostu in zapeli pod njim „Slovenac i Hrvat“ in „Plovi ladjo“, da je odmevalo okoli po hribih. A gori na cesti je bilo solkansko ljudstvo, ki je z navdušenjem ploskalo. Po razgledanju mosta se je podala Čitalnica, vedno prepevaje vesele pesmi, nazaj na veselilni prostor, kjer smo zasedli določeni nam prostor za obed. Kmalu po obedu, po priliki ob 2. uri, smo šli čekat goriškega in prvačinskega Sokola in društva. Po sprejemu smo korakali vsi, na čelu „Goriški Sokol“, ob zvokih narodne glasbe zopet na veselilni prostor. Med potjo so nas vrle Solkanke obsipale s cvetjem. Pred veselilnim prostorom nas je pozdravil solkanski župan. Okolo 4. ure je začela slavnost na veselilnem prostoru. Prva točka programa je bil slavnostni govor, ki ga je imel tajnik solkanske Čitalnice. Omenjal je z vznešenimi besedami delovanje tega društva tekom 40 let njenega obstanka in vabil je navzoče, naj pridejo tudi na 50-letnico čitalnice. Po govoru se je vršilo razvite nove zastave in zabijanje žebeljev po zastopnikih posamičnih društev. Potem se je vršilo nastopanje društev, med temi je Čitalnica nastopila z vrlo težko pesmijo „Hrvatskoj“ in bila predmetom dolgotrajnih ovacij. Najzadnje so zapela vsa društva skupaj „Slovenac i Hrvat“ in „Morje Adrijskoko“. Vseobče se je izrekala laskava sodba o našem zboru in se je izrekalo, da se Čitalnica lahko pohvalja s takimi prvimi tenorji. Predsednik solkanske Čitalnice je večkrat čestital naši Čitalnici. Po oficijelnem sprejdu smo šli vsi s Čitalnico vred v gostilno g. Mozetiča. Tu smo se naslajali na milih pesmih. Svetjakobška Čitalnica je bila povsod predmetom prisrčnih ovacij in izrekala se je želja, da bi se ista še večkrat pokazala v lepem Solkanu. Le prehitro smo se morali mi ostali Tržačani posloviti od naših milih pevcev. Z nami je odšel tudi g. predsednik in Čitalničarji so mu priredili prisrčno ovacijo. S tem so pokazali sv. Jakobski Čitalničarji Solkanem in drugim, kako ljubijo svojega predsednika, svojega pevovodjo g. Ernesta Perhave.

Kakor smo doznali pozneje, je bilo po oficijelnem programu na veselilnem prostoru pravo rajanje. Nagromadilo se je ogromno občinstva. Bila je tam takorekoč vsa slovenska Gorica, a tudi kanalska in soška dolina sta bili nepričakovano dobro zastopani. Posebno se je odlikoval Tolmin, toliko po številni udeležbi, kakor tudi po krasnem pevanju tamošnjega mešanega zbora na oficijelnem nastopu. Taecga dne Solkan še ni videl.

Odnesli smo seboj najlepše utise in uverjenje, da ima slovenska stvar v Solkanu pravo svojo trdnjavo. Nam ostane ta dan v neizbrisnem spominu! Živela narodna čitalnica v Solkanu! Živel naš Solkan!

Tržaški izletnik. Dramatično društvo v Trstu vabi vse p. n. dame in gospode, ki so voljni sodelovati v prihodnji sezoni pri našem gledališču kakor igralci, naj se prijavijo od-

boru do 20. t. m. Ustmene prijave sprejema g. Štoka, pismene je nasloviti na tajnika »Dramatičnega društva«, Narodni dom. Po preteku gorenjega roka se bodo vršili potem nadaljnji dogovori.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Nepoštena starka. 10-letna Margarita Minca, ki stanuje z roditelji v ulici del Pozzo št. 2, je našla predvčeršnjim popoldne na ulici bankovec za 20 kron. To je pa videla 66-letna Ana vdova E., ki stanuje v ulici del Ponziarino. Ta starka je pristopila k deklici in ji rekla, da je ona izgubila oni bankovec, na kar jej je deklica takoj izročila najdeni bankovec. Deklica je pa doma in drugod povedala ta dogodek, in to je prišlo na uho tudi prvi lastnici najdenega bankovca, ki je Helena Mitzan, stanujoča v ulici del Vento št. 11. Ta je šla na dom k Mincovim in si dala od deklice natanjko povedati, kdo je ona starka, kateri je izročila najdeni bankovec. Na podlagi tega, kar je zvedela, je dala potem aretovati starko.

Neznani tatovi so pred sinočnjim mej 6. in 8. uro vlomili v stanovanje Ivana Beraldi in Mateja Vlado v hiši št. 13 v ulici di Cavana ter vkradli prvemu raznih dragocenosti, v skupni vrednosti 60 kron, in več perila, a drugemu zlato verižico, vredno 160 kron.

Drzen, a nesrečen poulični tat je 21-letni pek Karol K., stanujoči v ulici Economo št. 6. Predminolo noč ob 3. uri in pol je na velikem trgu skušal kurjaču Lloyd-ovega parnika »Bohemia« Rajčeviću iztrgati uro in verižico, ki pa sta sicer obe iz kovine.

Radi motenja nočnega miru s petjem, vpitjem in razgrajanjem je bilo teh dni aretovanih večje število ponočnjakov, ki so bili vsi od policije kaznovani se 24, oziroma 48-urnim zaporom.

Preprečen poskus samomora. Privatni uradnik Henrik de G., bivajoči v Kopru, je hotel pred sinočnjim skočiti v morje z obrežja del Mandracchio, a mimoidoči ljudje, ki so to zapazili, so mu preprečili izvršitev tega namena. Ker je bil jako razburjen, so pozvali k njemu Trevesa, ki ga je odvedel v bolnišnico, kjer so ga zaprli v opazovalnico za umobolne.

Radi sleparije je bil včeraj aretovan na svojem stanovanju v ulici del Boschetto 57-letni mehanik Ivan S. Aretovan je bil pa na zahtevo stavbene tvrdke Cozzi & Mazzoli, pri kateri je bil v službi do pred enim mesecem. Dne 13. maja t. l. je bil namreč poslan k tvrdki Greinitz po 5 metrov železne cevi, a on je na listku k številki 5 pripisal ničlo, vsled česar je pri Greinitzu dobil na ime tvrdke Cozzi & Mazzoli 50 metrov železne cevi, katere je 45 metrov prodal na svoj račun. Pozneje, in sicer dne 15. junija, ko je bil že odpuščen iz službe od tvrdke Cozzi & Mazzoli, je pa šel še enkrat k tvrdki Greinitz in tam s ponarejenim naročilnim listkom vzel 150 metrov železne cevi na račun svojih bivših gospodarjev. Vsega skupaj je tako osleparil za 300 kron vrednosti.

Žepni tat. 18-letni Marij Plet, ki je pod posebnim policijskim nadzorstvom, je bil sinoči aretovan, ker je vslužencu južne železnice Franu Kojniku vkral iz žepa mošnjiček, v katerem je bilo 54 kron denarja.

Nevarno prenočišče si je izbral pred sinočnjim 19 letni Fran Gombač, stanujoči v ulici Caserma. Zadržal je namreč na neki klopi v javnem vrtu »Muzio Tommasini«. A ko se je ob 11. uri po noči zbudil, je konstatiral, da mu je mej spanjem neznan uzmovič vzel uro in verižico, v skupni vrednosti 25 kron, ter mu zamenjal njegov novi klobuk s starim.

Kam je šel? 23 letna Helena Codomo, stanujoča v ulici della Guardia št. 52, je prijavila včeraj popoldne na policijo, da je njen 7 letni brat Karol, ki je stanoval pri njej, izginil še v nedeljo. Dečko je odšel od doma brez klobuka, ima črne oči in črne lase; obleko ima modre barve.

Smešnica. Čuden oglas: »Na prodaj je postelja za eno osebo iz železa« (Dotičnik je hotel menda reči, da je »na prodaj železna postelja za eno osebo«).

Koledar in vreme. — Danes: Anatolija; Hvalimir; Istokja. — Jutri: Amalija; devica; Stojan; Ljubica. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 80° Celz. — Vreme včeraj: oblačno.

Društvene vesti in zabave.

Prvi dijaški koncert v Trstu. Kakor smo že objavili, priredimo v nedeljo, 14. t. m. veliki koncert z bogatim vspešnim v prostorih »Narodnega Doma« pri sv. Ivanu. Kakor običajno, priredimo tudi letos ob zaključku šol. leta dijaški koncert in sicer takrat v Trstu, z namenom, da pridemo tudi s trž. rodoljubi v boljše spoznanje. Istočasno se potrudimo nuditi slavemu občinstvu s svojim nastopom nekaj zabavnih uric.

Iz že objavljenega programa se sme že naprej sklepati, da bo odgovarjal v popolno zadovoljnost cenj. gostov ter smo si zato v popolni vesti, da nas slavno občinstvo počasti v obilnem številu s svojim obiskom.

Koprski učiteljskiški.

Darovi.

Za Ciril-Metodov dar moški podružnici: V »najtajnejši« družbi Narod. doma je nabral g. E. Pegan 20 K.

Denar hrani podružnični tajnik.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je nabrala vesela družba v rodbini Milonig pri sv. Mar. Magd. Zgornji

(M. F., M. V., P. F., W. J., W. F., Ž. F., Ž. L.), katere se ni mogla vdeležiti veselice pri sv. Ivanu preteklo nedeljo, K 18.—. Denar hrani uprava »Edinosti«.

Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija so doposlali Ciril-Metodijev dar gg.: Benedikt Godina K 4, Ivan Prašelj K 1, dr. Andrej Stanger, Volosko K 2, Ivan Kolkaj v Trstu K 2, Anton Vrabec v Rojano K 10, Fran in Lojze Valenčič v Trstu K 4.

Vesti iz Goriške.

x Vzor furlanskega župana. V Tercu načeljuje občini velik laški liberalci in prepričan neodrešenec z imenom Antonio Milocco, ki si kaj domišlja na svojo dvetisočletno avito colturo. Ta z italijansko omiko ves prešinjšen olikanec pozval je v občinski urad kmetovalca Antona Fonzar, kjer ga je začel na pristno laški način čez vse zmerjati; izrekel mu je vse, samo človek ne; to pa vaškemu magnatu še ni zadostovalo, marveč je začel kmeta z debelo gorjačo neusmiljeno mlati, da je bil kmet ves črn, potem ga pa je še zaprl 24 ur v občinsko luknjo, ne da bi bil dobil siromak kaj jesti, niti vode se mu ni privoščilo. Župan Milocco je sedel na županski stolec vsled različnih nepravilnosti, kakoršne so po Furlaniji na občinskih volitvah splošno v rabi. Nasprotna mu je (s par izjemami, vsa občina ter se tudi njegovo brezobzirno a slabo gospodarstvo javno kritikuje, kar je storil v javnem lokalu tudi Fonzar, ki je ugleden mož, čeprav siromak. In od todi vsa jeza občinskega paše, katerega se je naznanilo pristojni oblasti, da ga njegovemu ravnanju primerno — odlikuje. Za tepenega Fonzarja nabrali so občinarji med seboj prilično svoto. Laška omika! Ako bi se slovenski župan tako spozabil kakor se je irredentari Milocco, to bi pisali laški listi o slovenskih barbarih in divjakih; o činu v Tercu pa niti poročajo ne!

Iz Kanala. (Po pomoti zakasnjeno.) — Dne 29. m. m. je imelo tukajšnje veteransko društvo lepo slavnost. Slavnost je otvoril trikratni strel, potem je bila ob 5. uri budnica sokolske godbe iz Prvačine. Ves Kanal je bil na nogah. Z godbo na čelu je korakalo veteransko društvo pred stanovanje gospe kumice Marijane dr. Terkučeve, župana in viših dostojanstvenikov. Potem se je vršilo vsprejemanje gostov na železniški postaji. Posebno prirčno so bili vsprejeti gostje iz Trsta in Opatije. Ob 10. uri se je vršil impozanten sestanek vseh društev na kanalskem trgu. Poveljniki posamičnih društev so se poklonili okrajnemu glavarju gospodu grofu Attems, na kar je gospod župan Križnič z v ta namen prirejenega odra v jedrnatih besedah pozdravil v imenu občine vse navzoče. Nato so uniformirane čete (in žnjimi kanalska čitalnica z zastavo in mnogostevilno občinstva) odkorakale ob spremljevanju prvaške in tržaške godbe na slavnostni prostor. Tu sem so došli tudi podpolkovnik Hubel z mnogimi častniki tukajšnje garnizije in več drugih odličnih oseb. Ko se je pripeljala gospa kumica in zasela določeni jej prostor, se je začela slovesnost razvijati nove zastave. V belo oblečena hčerka predsednika tuk. veteranskega društva, je prinesla na krasni blazinici krasen trak: dar kumice! Po dovršeni sv. maši je cerkveni upravitelj gosp. Leopold Pečenko v lepem govoru označil pomen te slavnosti. Po cerkvenem blagoslovu je sledilo zabijanje žebčev s primernimi nagovori. Ko je bilo dovršeno tudi to, je dvignil načelnik zastavo in jo izročil zastavonoši s primernim nagovorom. Ob sviranju godeb se je zastava posestrila z drugimi tovarišicami, na kar so društva defilirala pred kumico in dostojanstveniki ter se podala z občinstvom vred zopet na kanalski trg, kjer se je načelnik v prisrčnih besedah zahvalil na veliki vdeležbi. Zadržali so navdušeni živijo-klici. S tem je bila dovršena predpoludanska slavnost.

V času obeda je bila vsepovsodi jako animirana svobodna zabava in le prehitro je prišel čas, ko so nas morala bolj oddaljena društva zapustiti. V mraku pa so zažareli na trgu umetni ognji in svirala je tržaška godba. Ali kmalu je prišel čas odhoda tudi za Tržačane. Spremili smo jih s prvaško godbo na kolodvor in se prisrčno poslovili od njih. Gostje so odšli, ali spomin na njihov toli dragi nam obisk nam ostane neizbrisno v spominu in v srcu. Prisrčna hvala še enkrat vsem vdeležencem na naši slavnosti, hvala gospej kumici in hvala zastopnikom oblastni!

Iz Gorice. V četrtek zvečer je bil v restavraciji juž. kolodvora v Gorici slavnosten banket o priliki 40 letnice službovanja postajenačelnika juž. kolodvoru, g. nadzornika Adolfa Kropscha. Zbrala se je odlična družba železniških poštarskih in carinarskih uradnikov, kakor tudi lepo število dam. Bil je tudi odposlanec inšpektorata v Trstu, g. kontrolor Würtemberger in mnogo postajenačelnikov.

Jubilarju je prvi napil viši oficijal gosp. Premrov. Orisal je v jedrnatih besedah pomen današnjega slavlja, opisal je trudopolno 40-letno službovanje jubilarja in mu napil kakor pravičnemu načelniku, zvestemu tovarišu in priljubljenemu predstojniku; v imenu podrejenih uradnikov mu je poklonil v dar elegantno, umetno izdelano igralno mizico. Govoril je višji oficijal g. North v imenu društva železniških uradnikov. Povedal je, kako je jubilar že od začetka zvest sodrug društva. Poklonil mu je v imenu društva diplomu častnega udeleženca kakor marljivemu načelniku lokalne organizacije v Gorici. — V imenu državne železnice

je govoril goriški postajenačelnik, oficijal Wieser.

Slavljenec se je zahvalil vsem udeležencem, posebno govornikom, za počaščenje. Povedal je, kako ga veseli, ko vidi toliko častilcev. Zahvalil se je vsem, ki so mu pomagali na tej 40-letni trnjevi poti, posebno g. višjemu oficijalu Premrovu, ki mu je bil vedno zvest sodrug. Prosil je, naj ga še nadalje podpirajo vsi še ta mali čas, ko bo še v službi. Kajti umakniti se bo moral tudi on in dati prostor mlajšim močem.

Celotno slavlje je pokazalo, da je jubilar priljubljen podložnim in drugim uradnikom. Slovenci imajo toliko povoda se veseliti tega jubileja, v kolikor je jubilar podrejenim uslužbencem, ki so po veliki večini Slovenci, pravičen predstojnik.

Iz Sempetra. Občutno potrebo pripravnega kolodvora v Sempetru uvidevajo vsi vrtojbenski in šempeterski kmetje posebno sedaj v sezoni izvoza krompirja. Koliko stroškov in potu bi jim bilo prikrajšano, ako bi vozili v Sempeter, to vedo le najboljšje sami. Ali primanjkuje pripravnega prostora, osebja in posebno voz radi česar moramo voziti vsi kmetje v Gorico na južni kolodvor, odkoder gre krompir potem zopet mimo Sempetra svojo pot v daljne kraje. Organizirani kmetje v sedanjih eksportnih zadrugi naj se krepko potegnejo za to ugodnost. Potrebna je za pravo manipulacijo nova širša rampa, in v času sezone krompirja poseben uradnik, ki naj bi se pečal samo s krompirjem, da bi se izognilo neprijetnim rekriminacijam. Posebno eminentnega pomena je pa, da je zmerom zadosti voz pripravljenih.

Sempeter je pač vreden te ugodnosti, ker potem bi se tudi promet boljše razvijal.

(Dalje na IV. strani)

Denarna posojila v vsakem znatnem, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znatnem se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na **JOSIPA ZIDARJA**, ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Tovarna pohištva
Aleksand. Levi Minzi
ulica della Zesa št. 46
ZALOGA:
Piazza Rosario št. 1
Katalogi načrti in proračuni
NA ZAHTEVO.

Pohištvo solidno in elegantno po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Maicanton 7

Odvetniška pisarna
Dra Frana Brnčič-a
nahaja se od dne 1. julija t. l.
v ulici: **VIA NUOVA št. 13, II. n.**

Čokolada Kakao
Edina zaloga trdke **Kugler-Henrik Gerbeand**
FRANCESCA VODUSEK — Trst, ulica San Spiridione 6.

L. Magrini & Figlio
Trst, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354
ODLIKOVALNA TOVARNA IN ZALOGA
GLASOVIRJEV
Specijalizirana priznanih in najboljših pianov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo domače tovarne glasovirjev **Friedrich Ehrbar** na Dunaju.
Konzerti klavirji Ehrbar so na razpisih in koncertih. — HARMONIJI, ELEKTR. AVTOMATSKI PIANINI, PHONOLO.
Daja v najem, v zakup, na obroč. Popravila, obdržava. Cene zmerno.

Zdravnik dr. A. Záhorský

ulica Torre Bianca št. 8
Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.
Telefon št. 1384.

Kdor želi dobro kapljico:

namizno vino iz najboljših dalmatinskih kleti; vino istrsko, desertno vino iz leta 1897; šumeči refošk. zadarski maraskin, luk-sardo itd. — tropinovec, pristno olje iz oljk, likvorjev in špirta, naj se obrne na Zalogo, ulica Farneto 3

„Al Progresso Dalmato“
Via Farneto št. 3

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica

Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)

„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotovljenih oblek za odrasle in dečke

vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vseh vrst iz najpopolnejše novost

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Jüschner

TRST

ulica della Caserma št. 18, II. nadst.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopeli
Cene zmerno. Počrtni & Kugi**HOTEL BALKAN**

Ker sem ravno pri vipavski železnici pripominjam, da je občna potreba in zahteva, da bi se sedanji nedeljski vlak zvečer ob 11. uri iz Gorice s praznimi vozovi aktiviral v osebnih vlak, kar bi imelo veliko ugodnosti za izletnike, uprava pa bi ne imela nobenih stroškov več, nego zdaj. Želja je bila že izražena v „Edinosti“, a ostalo je pač pri želji. Kakor monsturni pa navajam, da je ta prazni vlak v raznih voznih redih in „kursknjigah“ naveden kakor osebni vlak, na kar je gotovo že kdo šel na limanice.

Vesti iz Kranjske.

Odlična gosta v Bohinju. V tekočem poletju prideta za dalj časa v Bohinjski predstnik baron Beck in bivši železniški minister in sedanji državni poslanec Wittek.

Star rimski spomenik, Jupitrov oltar, so našli pri oranju na neki njivi v Podgračnem. Starino je kupila grofica Matilda Auersperg iz Mokric pri Veliki dolini. Oltar iz zelo lepega belega marmorja ima tudi slabo ohranjen napis.

Vesti iz Koroške.

Iz Malnice na Koroškem nam pišejo dne 6. t. m.: Neznani tatovi so v sredo jutro vlomili skozi okno v trgovino gosp. Feliksa Bertagnoli in so odnesli blagajno, v kateri je bilo shranjenih 4150 K in 20 K v zlatih markah. Denarnico so odnesli od tam v bližnji gozd, kjer so jo razbili in odnesli denar. Blagajno so pustili ležati in v njej — 5 stotink. Tatovi so pobegnili, neznano kam. Morda se pa nahajajo še kje tu blizu.

Boj s svojo ljubico je imel tukaj v nedeljo popoldne F. P. Zbog ljubosumnosti jo je napadel in z nožem sunil v prsa in trebuh. Na trebuhu je samo obleko predrl, a rana na prsih ni nevarna. Ljubosumnega Frana so aretirali.

Sneg je padal v torek po noči po turških alpah in v sredo je pihal tu mrzel veter. Sedaj je zopet lepo.

Gospodarstvo.

Obiskovanje balkanske razstave v Londonu.

Od otvoritve balkanske razstave v Londonu, na kateri sodelujejo Bolgarija, Srbija in Črna gora, narašča dan na dan število obiskovalcev. Ako bo obiskovanje tako mnogoštevno trajalo, obišče do meseca oktobra razstavo 2 milijona ljudi. Angleški listi pišejo s posebno pohvalo o tej razstavi.

Razne vesti.

Vso rodbino ubila strela. Iz Lvova poročajo dne 5. t. m.: V Kordovu je včeraj strela udarila v šotor, pod kateri so se za časa naliva zatekli trgovci Ignacij Ehrenfels, njegova žena in njegov 18-letni sin in še trije drugi otroci v dobi od 8 do 12 let. Vsi so bili ubiti.

Ameriški župnik odstavljen. Zloglasnega župnika Vida Hribarja v Clevelandu je clevelandski škof Horstman odstavil. G. Hribar se proti temu pritoži v Rimu.

Poneveril pet milijonov. Veliko pozornost je vzbudilo v Parizu, da je nakrat izgubil prokurist Henri Delorme. Dokazalo se je, da je poneveril 5 milijonov frankov. Neki bankir, imenom Machiels, je izgubil okoli tri milijone frankov. Delorme je pobegnil na Grško, a so ga v Atenah vjeli. Delorme je bil prokurist nekega pariškega finančnega podjetja.

Štrajk ameriških telegrafistov. „Daily Express“ poroča, da so telegrafisti v Čikagu sklenili štrajk v znak simpatije za svoje tovariše v San Francisku. V tem sklepu pravijo, da hočejo tudi oni, da se jim poviša plača. Čikago je tako važno brzojavno središče, da bi moglo vsled tega priti do neugodnejših posledic.

Žensko vseučilišče v Rusiji. Na jesen otvorijo v Kijevu novo žensko vseučilišče.

Defraudant Kecsckemety — sveden. Nič ne bo kaznovan bivši ogrski davčni uradnik Kecsckemety, ki je pred šestimi leti poneveril pol milijona kron in pobegnil, ne da bi ga zasledili. Zdaj je stvar zastarela in Kecsckemety se lahko povrne nazaj na Ogrsko, ne da bi se mu moglo kaj zgoditi.

Veliki štrajkovski izgreedi v Rotterdamu. Iz Rotterdama poročajo od 8. t. m., da je tamkaj prišlo do velikih izgreedov med štrajkujočimi pristanišči delavci. Z neke ladje so streljali na policijsko ladjo. Policiji je prišlo na pomoč 160 mož od vojne mornarice in dve vojni ladji. Štrajkovci so naskočili v pristanišče usidrani parnik „Hilnarese“ ter na krovu vse razdejali. 20 ljudi je bilo težko ranjenih.

Oklopnača „Piet Hem“ straži na reki Mozi, monitor „Reinier-Classe“ pa v pristanišču. Jutri pride semkaj križar „Nord Brabant“. Kavalerija patrolira ob nabrežjih. Velik del redarjev je odposlan na parnike, ki jih izkrcujejo in nakrcujejo. Župan je prepovedal zbiranje ljudi.

Listnica uredništva.

Današnjemu dopisniku z „Edinosti“: Se priporočamo.

Gg. Gostilničarji! Uprava cerkve v Ra-kotolah (Matovun) ima na prodaj 25 hektolitrov izvrstnega terana po 32-36 K. Franko z železnične postaje Pazin ali Poreč. Naročite naravnost. 776

Vina namizna in buketna, bila in črna najinejih vipavskih vrst od 56 litrov naprej. Tr o p i n o v e c naraven — oddaja Maks Ličen, velepos. v Ribemberku. 769

Karol Kerševani v Dornbergu ima za prodati dva sode iz vrstnega vina domačega. Cena po dogovoru. 774

F. Ščuka prodaja kuhinjsko opremo: omare, mize itd. iz prve roke. Trst, ulica Ferriera št. 25.

Mož triintridesetih let, ki je učil gimnazijo, kadetno, poljedelstvo, vinarsko, sadjarsko in trgovsko šolo, veče več ali manj slovensčine, srbo-hrvaščine, nemščine, italijansčine, francoščine in ruščine; šest let odvetniški uradnik, išče posla. — Naslov: A. Trobec, Sv. Ivan — Trst. 762

Gnoj iz hleva prodaja se takoj f.anko postaja Trst po 32 K vagon 150 kvintalov. SIVITZ, Macchiavelli 30.

Takoj oddam v najem posteljo za eno osebo. Androna del Pane št. 5, I. desno. 763

Prva in edina pisarna v vojaški stvari

koncesijonirana od vis. c. k. namestništva
ulica Bachi št. 12, II. nadst.
(uhod pod prehodiščem.)

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novačenja in vojaške službe.

Izdeluje in odpošilja vsako vrsto prošelj vojaškega značaja — oproščanje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrovoljstvo, ženitbe, doseganje zakonitih ugodnosti glede prezentne službe vsprejetja v vojaške šole itd. itd.

Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami.

Posreduje v najtežavnih slučajih.

Reševanje hitro in točno.

URADNE URE:

Ob delavnikih od 9.—12. predp. in 4.—7. popol.

Ob nedeljah in praznikih od 10.—12. popoldne.

Angelo Lizza

slikar, dekorater, slika izveske itd., lakir
Trst — ulica Paduina št. 9
(vagal ulica Chiozza).

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranja.

Virgilio Cisilino

TRST, ulica Barriera vecchia 4

Velika izbora

igrač, drobnarin, srajc, ovratnikov, za-
pestnic, ovratnic, parfimov itd.

po konkurenčnih cenah.

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Acquedotto št. 25

Autorizovana elektrotehnična delavnica s pridelavo

mehanično delalnico

Sprejema vpoplavo električne razsvetljave, strojev, telefonov, strelavcev, kakor tudi mehanske dela, ki se v sveti s elektrotehniko, kakor poprave dinamičnih motorjev in prenosov svetiljk kakor tudi deli sistema.

Cene jako zmerno in izvrstno popolna.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglašev sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polnadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“.

Podpisani sem v ulici Lazaretto veechie št. 18 na voglu ulice San Giorgio) otvoril

ZALOGO VINA

na domače rabe, pridelke in mojih vinogradov v Bolu (otok Brad) in ga prodajam v sodčkih in staklenicah. Za sam kraj Vam zagotavljam, da je kakovost najboljša. Da zamorem cenjenim odjemalcem jamčiti za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodčkih naravnost in mojih kleti v Bole in da ga tako razpošiljam tudi na stanovanja.

Za krčmarje in gostilničarje primerne cene.

V nadi, da me počastite s Vašo naročbo beletim se naj-daneje

IVAN CVITANIČ.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Pomlad!

Poletje!

Zaloga oblek in površnikov

za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnene obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in modra obleka za delavce.

Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se zvrše točno in hitro po zelo nizkih cenah.

Na deželo vporci brezplačno in franko.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“

ul. Poste nove št. 5. (vagal ul. Torre bianca)

VELIKA ZALOGA**praznih buteljck**

Trst, via delle Ombrelle št. 5

Guido e Ugo Coen

100.000 buteljck od šampanjca

za refošk

Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. VELIKA ZALOGA Buteljck od pol litra 1 litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene.

Prevzamejo se dopošiljate na deželo. Kupuje se razbito steklo vsake vrste.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel —

prodajalnico

jestvin

v ulici Giulia št. 90

IVAN KLUN.

PRVA ZALOGA VINA**UMBERTO ZUCCO**

TRST — ulica Tiziano Vecellio 9

ima izključno izvrstna namizna vina

Istrski refošk po 72 stot. liter; Dalmatinsko vino po 80 st.

liter; Opole iz Omišlja po 80 st. liter; razun tega

Izbera finih likerjev v buteljckah.

SPECIJALITETA: Refošk iz Karst (iz lastnih vinogradov) najameno pristen 3 K buteljck.

Posilja tudi na dom. — Jamči za pristnost lastnih pridelkov.

Za gostilničarje cene po dogovoru

Pomnite

da se je odprla

v ulici dei Gelsi št. 13

velika klet slovitih istrskih vin iz posestev

Candussi-Giardo v Rovinju.

tako, da zamoremo dajati cenjenim družinam po jako nizkih cenah in jamčimo za točno postrežbo.

Gotovi, da se odzovejo cenjeni odjemalci, se bilježimo udani

Glavina in Petelin.

Radi pomanjkanja**prostora**

proda se pisalna miza, visoka, da se zamore pisati stojč. Cena dogovorna.

Ulica Giorgio Galatti št. 18, mezzanin,

„Inseratni oddelek Edinosti“.

Za vsakovrstne naročbe mineralnih vod, obrnite se na centralno zalogo vseh naravnih mineralnih vod

Angelo Devetak — Trst

ulica Acquedotto 22 — Tel. 1448

A. Millovatz

mehanična delavnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsakovrstna kovaška in mehaniška dela kakor tudi niklovanja.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ulica Vincenzo Bellini št. 18

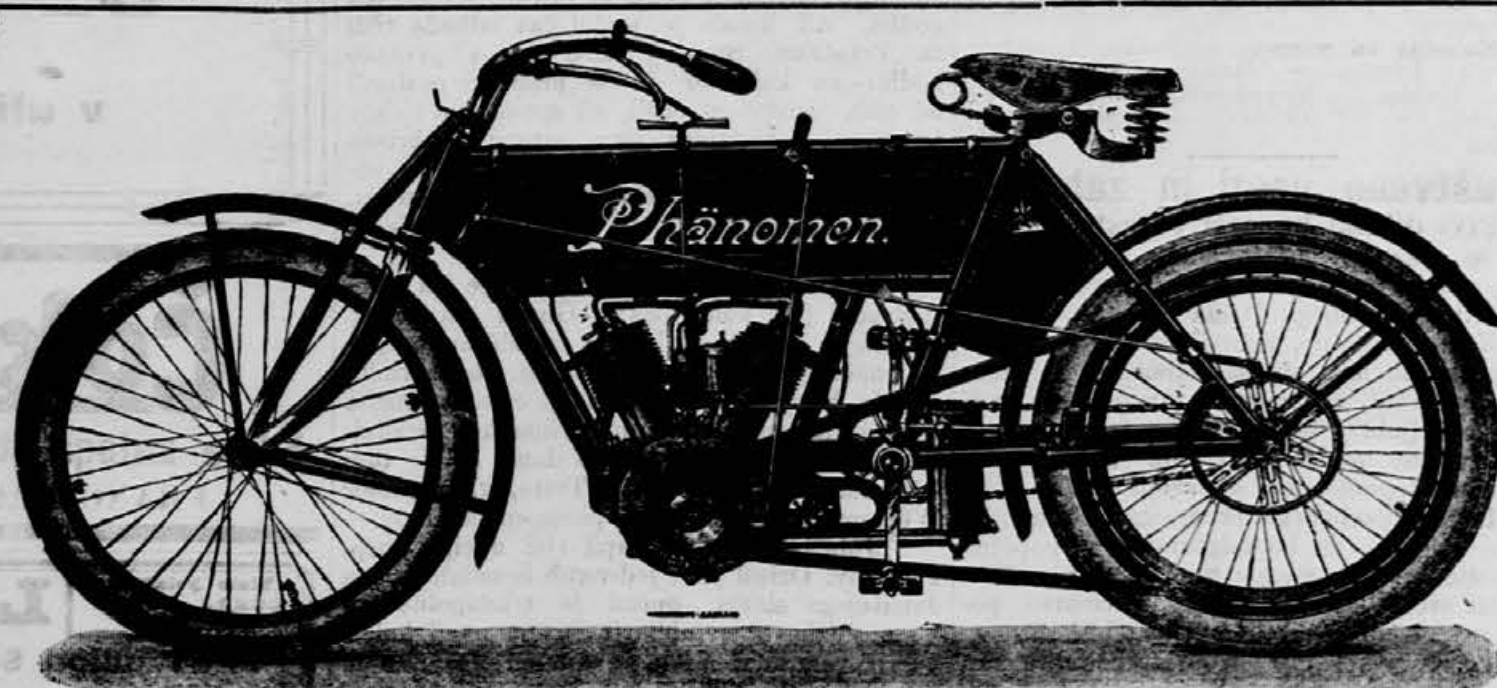
nasproti cerkve sv. Antona novega

Prodaja vsakovrsne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Edini zastopnik za Trst in deželo
Pietro Bachdiar
TRST, Belvedere 33

Shajališče:
Prodajalnica Zvevisan
ul. Carlo Ghiga 17



Motocikli in
trikolnice za pre-
važanje.

Phänomen

Dospele so!
Najokusnejša eleganca in lahkota, i prosti tek da se spravi kolo v tek na mestu, naravnosten odhod brez sunka in stresa, menjava hitrosti med vožnjo — možnost, da se premaga lahko vsako reber —
ELASTIČNE VILICE